Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file of the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 155. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СЕРЕДА, 6-го ЛИПНЯ, 1921.

VOL. XXIX. — No. 155. — JERSEY CITY, N. J., WEDNESDAY, JULY 6, 1921. — THREE CENTS

ГАРДИНҐ ЗАКІНЧИВ ВІЙНУ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ

РА[illegible] Джерзі, 2. липня. — Президент Гардинґ, котрий [illegible] мусіли [illegible] що вироб[illegible] в гостиці у сенатора Джозифа Фрілінґайзена, п[illegible] небе[illegible] ухвалену американським конґресом резолюцію [illegible] не війни з Німеччиною і Австрією.

Резолю[illegible] і заявляє, що війна, проголошена на основі резолюції кон[illegible] у з 6. цвітня 1917. та 7. грудня 1917. року уже покінчилася.

Рівночасно Злучені Держави застерігають собі і своїм го[illegible] усякі права, привілеї, відшкодовання та користи, які прислугували на основі завішення оружя з 11. падолиста 1918. року, або на основі участи Злучених Держав у війні, або на основі мира у Вейрсай, або на тій основі, що до того має право котрий небудь союзник Злучених Держав.

БУДУТЬ ЖАДАТИ ПОВОРОТУ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ З НІМЕЧЧИНИ.

ВАШІНҐТОН, 4. липня. — Сенатор Джансон заявив, що як президент Гардинґ не поспішиться і зараз не видасть розказу відкликання американської армії знад Рену, то він внесе в конґресі резолюцію, яка зажадає від секретаря (міністра) війни сего відкликання.

ПРОВІДНИКИ ЗЕЛІЗНИЧИХ ЮНІЙ ПРОТИ СТРАЙКУ.

ШІКАҐО, 2. липня. — Провідники юній зелізничих робітників, котрі відбувають тут нараду в справі порішеної Федеральною Зелізничою Робітничою Радою знижки заплати, постановили не викликати страйку зелізничих робітників. Вони постановили віднестися до робітників, віддаючи їм справу до остаточного рішення, але рівночасно видали свою опінію проти страйку.

Причиною такої опінії було те, що провідники зелізничих юній не уважають справи заплати за найважнійшу справу політики робітничих юній; вони думають, що заплата піднесеться, як лише в Америці рушиться бизнес наново.

ЗА ЗМОВУ ПІДВИСШАТИ ЦІНИ НА ВУГОЛЬ.

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк. — Велика лава присяжних суддів обжалувала вісьмох торговців вуглем з Лакпорт за те, що вони мали змовитися контролювати ціни на вуголь, усунути конкуренцію і зробити собі великі гроші.

КОШТИ ВЕДЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ.

ВАШІНҐТОН, 2. липня. — Департамент (міністерство) скарбу видало обчисленне про кошти удержання уряду Злучених Держав в році, кінчаючімся 30. червня 1921. року.

Кошти ті виносять 5 міліярдів 115 міліонів 927 тисяч 689 долярів. Приходи уряду виносили в тім році 5 міліярдів 624 міліони 932 тисячі 920 долярів.

І видатки і приходи уряду були низчі, як в попереднім фіскальнім році.

БУРЯ ЗНИЩИЛА МІСТО.

АБЕРДІН, Савт Дакота, 3. липня. — Страшна буря (так зване торнадо) вдарила послідної ночи на місто Фредерик в стейті Південна Дакота.

Буря знищила просто кождий будинок в місті, зробила шкоди на 100 тисяч долярів, вбила одного чоловіка та ранила 8 осіб. Буря счинилася по 10 днях страшної спеки. Сила її була така велика, що коло Такома Парк підняла в гору зелізничий тор на просторі одної милі, видувши вперед зпід шин увесь насип. На двірци торнадо вивернув ряд 19 возів. Одна женщина віднесла тяжкі потовчення від того, що вітер скинув її з веренди дому; її найдено опісля без притомности, зі страшною раною в голові. Підчас бурі погиб Арне Андулон; він помагав родині видістатися з дому через отвір з пивниці. Вітер подув силнійше і звалив дім на нього. Його видобуто опісля уже неживого.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ПРОГІБІЦІЙНОГО ЗАКОНА.

НЮ ЙОРК, 4. липня. — Понад 20.000 людий взяло участь в поході проти прогібіційного закона, який відбувався тут нині мимо великої впеки вулицями міста. Похід уряджувала Америкен Либертіс Ліґ, котра сподівалася богато більше учасників, як їх прийшло. Похід переглядав мейор міста Гайлен. В поході брав участь один проповідник. Демонструючі несли написи проти вісімнайцятої поправки до американської конституції та закона Волстеда.

ЧОЛОВІК ЖЕРТВОЮ СВЯТА СВОБОДИ.

ДЕНВЕР, КОЛОРАДО, 4. липня. — Роберт Нот, 55-літний мущина, впав на місци неживий, коли перед ним вибухнув великий штучний огонь, кинений кимось для святкования „Свята Свободи". Лікарі догадуються, що причиною смерти було нервове потрясенне, спричинене наглим гуком.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ЗА СВОБОДОЮ ДЛЯ ІРЛЯНДІЇ.

НЮ ЙОРК, 4. липня. — Кількадесять тисяч мущин, дітий і женщин демонтрувало великим походом вулицями міста Ню Йорку, домагаючися признання независимости Ірляндії. В поході брало участь 50 бнд, та велика маса айриських товариств. Демонстранти дефілювали перед мейором міста Гайленом, кількома конґресменами та ґубернаторами. Демонстрацію уряджала айриська організація, що поклала собі за ціль виборсти независимість Ірляндії. Як говорив бесідник, організація старається довести законними способами до признання Ірляндії права бути независимою та самостійною републикою.

ПЕРША ЖЕРТВА З ПАТРІОТИЧНОГО СВЯТА.

Перша жертва американського свята Четвертого Липня померла в суботу, 2. липня, то є на два дни перед святом. Є нею Віліям Рам з Норвок, Конектикат. Він бавився з Майком Аннуці і Вальтером Висинецьким та Майком Сантельом, стріляючи перед святом з торпеда. Один набій вистрілив передвчасно, а наслідок вибуху був такий, що Рам дістав корч щоки і помер в шпитали, а Майк Аннуці та Вальтер Висинецький потерпіли такі рани, що відай помруть також. Сантельо був ранений легко і певно вийде.

Під вражінням трагедії мейор міста видав заборону продавати пистолі навіть на сліпі патрони та другі штучні огні, які можуть покалічити людий.

ПОПРИ КУЛАЧНУ БІЙКУ.

З Питсбурґа доносять, що один Айриш, на імя Джан Маговні, так одушевився побідою айриського боксера Демпсі, що зараз назвав свого новонародженого сина Джаном Демпсі Маговні. Вечером його відвідав його брат і став переконувати його про невідповідність подібного імени. Батько вперся на своїм; брат розгорячився так, що кинувся з кулаками доказувати невелике значіннє кулачного героя. Остаточно поліція увійшла до дому і завела обох братів до поліційного суду. Тут суддя хотів погодити посварених братів і радив батькови назвати сина яким инчим іменем. Переконування на нічо не помогли. Суддя остаточно увільнив батька дитини, а брата його засудив, щоби купив дитині перші черевики.

В тім самім місті поліція віддала до дому божевільних Ґарі Мекки, учителя в питсбурській академії, котрий дістав поміщаннє розуму відай на тлі кулачної боротьби межи Карпентіє та Демпсі. Він вибіг в ночі, убраний в нічну одежу, та став обкидувати каміннєм дім, в котрім жив сам, та сусідні. Вибиваючи вікна, він кричав: „Я знав Демпсі, як ще ходив без чобіт".

Поліція завела його на поліційну стацію, де професор через цілу ніч кричав про Демпсі та Карпентіє. Над ранком до його келії підійшов суддя.

„Я готов до боротьби", — каже професор, уже троха успокоений.

— „До якої?" — питає суддя.

„Якто, ви не знаєте, що я маю битися нині з Карпентіє?" дивуєсь професор.

— „Бажаю вам доброго щастя" — відповів суддя, і казав відослати нещасного професора під опіку лікарів-психіятрів. Сподіються, що професор з часом вийде зі свого розярення.

ТРОЄ ЛЮДИЙ УТОПИЛОСЯ ПІДЧАС ПІКНІКУ.

Підчас пікніку в річницю основання одного товариства в Сейнт Джансбері, Вермонт, утопилося троє людий.

Панна Перл Тапер підчас купели нагло наскочила на глибінь і не вміючи пливати, стала потапати. На її крик кинулась її ратувати панна Бенет, котра однак не пливала добре і скоро умучилася боротьбою з потапаючою. Їх знакомий Волтер Вілер, в убранню для гри в бейзбол, кинувся їм на ратунок, але як він підплив до панни Бенет, ся вхопила йому за шию, і обоє потонули. Пізнійше добуто їх тіла.

З ПОВСТАНЧОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

ПОВСТАНЧІ ВІДОЗВИ.

Від одного з наших прихильників львівська ґазета „Український Вістник" одержала три повстанчі відозви, одну „Українського Комітету Помсти", дві „Всеукраїнського Повстанчеського Комітету. В одній з них пишеться: „Українці! Настає рішучий час визволення України. Скоріще до праці! Скоріще до загального обєднання між собою, щоби всім як один стати до рішучого бою! Пора скинути з себе більшовицьке та московське ярмо! Обєднуйтесь, гуртуйтесь держіть звязки поміж собою і зо всіма повстанчеськими комітетами! Допомагайте всім необхідним повстанцям! Закладайте скрізь свої українські гуртки! Будьте готовими до рішучого виступу! Про день загального виступу! Про день загального наступу буде оголошено. Хай живе вільна самостійна Україна. Геть владу грабіжників комуністів!

Всеукраїнський Повстанчеський Комтет.

ВІДОЗВА ДО ПОВСТАНЦІВ.

„Красная Армия" з 30. квітня ц. р. подає відозву Затонського до повстанців, в якій він сповіщає, що совітське правительство рішило продовжити повстанням, які хочуть користати з амнестії, речинець зложення оружя і зголошення у місцевих властий до 15. мая.

Затонський свою відозву кінчає:

„Одначе прощаючи заблудшим, совітська власть поведе безпощадну боротьбу з закоріненим бандитизмом, Тямте, що не явившись на наш братній поклик, підписуєте на себе смертний засуд і виключуєте на завжди з чесної трудової селянської сімї".

ЗАСІВНА КАМПАНІЯ НА УКРАЇНІ.

На засіданню сесії Вуціка 6. мая. реферував, як подає „Красная Армия" з 11. мая с.р., Наркомвем Мануїльський про засівну кампанію. Завданням засівної кампанії було осягнути в сім році засівну площу з 1916 р. Озимина в сім напрямі не дописала.

В миколаївській і одеській ґуберніях недосів озимини колишеться між 30 — 36. Зрештою стан озимини вдоволяючий. Недосів ярого збіжа в м. р. був великий. С. р. успіх куди кращий. „К. А." пише: „Сей успіх в значній степені поясняється законним закріпленням за трудовим селянством права на користування землею, заміною продразверстки наглом і вкінці стихненням горожанської війни.

Тепер можна сказати, що в сім році засівна площа дігнала засівну площу з 1916 р., а в декотрих ґуберніях навіть перевисшила. Недосів можливий тільки в ґуберніях, де йдуть повстання. Ціль, яку собі поставлено: 870 міліонів пудів збіжа — буде осягнена вповні. Мануїльський підніс ролю червоної армії в засівній кампанії. Червона армія кинула на поміч селянству 163 тисячі людий і 185 тисяч коней. Вона обробила 155 тисяч десятин і засіяла 43 тисячі десятин".

КУРС БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА ВКИЇВІ.

Бібліотечна Ґубполітосвіту оголосила вписи (від 15 мая) на тримісячний курс по бібліотекознавству.

Кождий повіт може прислати (командирують повітові Політосвіти) найбільше 7 кандидатів, а Київ найбільше 30. На вільні місця будуть приняті особи без командировок, а лише по рекомендації партійних або пролетарських орґанізацій, Умови прийому і загальна освіта не менш бувші вище-початкової школи.

КРАДІЖ ШПІОНА ЧИ РОЗТРІПАНІСТЬ УРЯДНИКА?

Урядники міністерства війни відкрили брак дуже важних документів, які мали пропасти з бюрка самого бувшого міністра фльоти Джосіфаса Дейніелса. Урядники ломлять собі голову над тим, чи причиною запропащення документів була розсіялість міністра чи крадіж якого німецького шпіона. Що дивнійше те, що як урядники відкрили брак документів, вони зараз не повідомили міністра, але промовчали цілу справу, аж новий міністер фльоти припадково довідався про документи. Пропавші пляни подавали, як боротися проти огню на найбільших американських воєнних кораблях.

КУБАЛЯ ПРИЗНАЛИ ЗДОРОВИМ УМОВО.

Завізвані судом лікарі признали Лаврентія Кубаля, польського робітника, що в рабівничім намірі забив недавно старуху Бартлет у Вест Гемстед на Лонґ Айленд, здоровим умово і відвічальним за вчинки. Розправа проти нього починаєсь в середу, в Мініола.

ВІСТИ ЗЗА ЗБРУЧА.

Від особи, що останніми часами перебувала в Балтському повіті і в Камянці, а перед трема тижнями прибула до Галичини, довідуємося слідуюче:

Університет в Камянці функціонує правильно. Він поділений на 5 інститутів: правничий, соціяльних наук, історично-фільоґічний, біольоґічний і ботанічний. На університеті український напис. Професори Українці і Москалі. З Галичан д-р Гаморак, д-р Завадский і Дмитерко (лікар-матураліст), студенти Українці і Жиди. В останніх днях приїхав сюди з Харкова ґімназійний професор Примак і старається о місце на університеті. Нисші школи (єдино-трудові) першої, другої і третої степені українські і московські. По містах і місточках закладається московські школи на жадання Жидів. По селах всюди українські школи. Українізація шкільництва всюди переведена. По селах справа легка, бо є досить українських учителів. По містах труднійша справа, бо не достає українських учителів.

Апровізація по містах дуже лиха.

З Галичини перебувають на Україні: у Києві: Михайла Біляч, д-р Паліїв, Лев Рожанковський, д-р Никифор Гірняк; в Жмеринці: Микола Мельник, аптикар, хорунжий Лазар; в Крутах: Франц Палашевський, Микола Іваночко з Надвірнянщини; в Балті: Василь Ратич, ґімн. учит., о. Дудик, Осип Конов; Шершенці: о. Косевич в шпиталі; повіт Балта: суддя Янович з жінкою.

КЛОПІТ БОЛЬШЕВИКІВ З ПОВСТАНЦЯМИ.

Якийсь „Полтавець" в „Большевику" пише: „Коли банда розвідка розташується в селі, де близько стоїть червона частина і ні один з незаможних не сповіщає про се, куди слід — то се є співчутте до банди, се є злочин і зрада самимже собі. Коли бандити приходять до своїх родичів, ночують, їдять, пють, а про се знає все село, алеж ніхто не дає знати, щб ворог прийшов. А такі випадки трафляються по селах на кождому кроці. Такі випадки перешкаджають боротьбі з бандами. І час сьому поставити кінець".

ЗАПОВІДАЮТЬ РЕВОЛЮЦІЮ В РОСІЇ

ЛОНДОН, 4. липня. — Соціялістичний дневник „Дейлі Геральд", який часто дістає відомости з большевицьких жерел, повідомляє, що є певна підстава сподіватись, що на другий місяць вибухне в Росії революція.

Повстанці, пише ґазета, числять на поміч з Франції і з Америки, а особливо з Америки.

Часопись додає, що повстанці дістануть грошеву поміч із загранаці, а навіть військову підмогу.

РАДЕК НЕ ЗАБУВАЄ ПРО СВІТОВУ РЕВОЛЮЦІЮ.

РИҐА, столиця Латвії, 4. липня. — На зїзді так званого „третього інтернаціоналу" Кароль Радек промовляв за тим, щоби большевики не покидали аґітації за світовою революцією.

Він казав, що не треба вірити, що час боротьби перейшов, але боротись далі, а бодай вести пропаґанди і то як не прямо за світовою революцією, то бодай задля науки, як боротись.

МИРОВІ ЗАХОДИ В ІРЛЯНДІЇ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії. 4. липня. — Нині відбулась тут нарада айриських самостійників з юніоністами, на якій прийшло вже до порозуміння в деяких справах. Айриші сподіваються, що сі переговори дадуть початок до замирення в Ірляндії.

НОВИЙ КАБІНЕТ В ІТАЛІЇ.

РИМ, столиця Італії, 4. липня. — По уступленню премієра Джіолітті остаточно утворив новий кабінет Боноті, котрий є премієром, міністром внутрішних справ і покищо також закордонних справ.

ЧОМУ ПОЛЬСЬКІ МАРКИ ЛЕТЯТЬ В ДОЛИНУ?

ПОЛЬЩА Є В РОЗПУЧЛИВІМ ФІНАНСОВІМ ПОЛОЖЕННЮ, З ЯКОГО НЕ МОЖЕ ВИЙТИ.

ВІДЕНЬ, 2. липня. — В останніх днях польська марка постійно летить в долину. Вона вже тепер майже не представляє жадної вартости. За американського доляра є тепер 2.500 польських марок; за одного американського цента 25 польських марок. Своєю безвартосностю польські марки зближаються до російських большевицьких рублів.

ПОЛЬСЬКІ І БОЛЬШЕВИЦЬКІ ГРОШІ НИНІ НАЙГІРШІ У СВІТ.

Причин сього упадку польських марок є богато.

Передовсім польський уряд забогато надрукував паперових марок. Обчисляють, що він має вже до 100 біліонів своїх марок, на які не то що не має жадного покриття, але над якими навіть не має жадної контролі.

Найбільше Польщу зруйнувала фінансово війна. Вона сеї війни ще досі не скінчила й армії не розпустила. ЧЕРЕЗ ТЕ ПОЛЬЩА ТЕПЕР МАЄ У СВОЇМ БУДЖЕТІ МІСЯЧНО НАЙМЕНЬШЕ 5 БІЛІОНІВ НЕДОБОРУ. Сей недобір є сталий, отже загальна сума його щораз то зростає. На покриттє недобору Польщі ніхто не хоче позичити гроший, бо Польща політично стоїть зле, а також не має виглядів на зараду проти фінансової руїни.

Один заграничний банкир сказав про Польщу таке:

— Як можна Польщі позичати гроші, коли вона замісць віддавати довги, мусить все затягати нові. Польща се банкрот, котрий латає своє животіннє щоденними новими довгами.

З браку заграничної позички а навіть внутрішньої позички Польща ратується тільки безмірним друкованнем нових польських банкнотів.

ЧИМ БІЛЬШЕ ВОНИ БЕЗВАРТНІ, ТИМ БІЛЬШЕ ВОНА МУСИТЬ ДРУКУВАТИ; А ЧИМ БІЛЬШЕ ДРУКУЄ, ТИМ БІЛЬШЕ ВОНИ СТАЮТЬ БЕЗВАРТНІ. І так в коло. Се блудне коло, з якого вона сама не вийде.

Польщу могли би виратувати лише чужі держави, ЯК БИ ВИЗНАЧИЛИ ІЙ ТАКІ ГРАНИЦІ, КОТРІ БИ ІЙ НЕ ГРОЗИЛИ ВІЙНОЮ, А ТОДІ КАЗАЛИ ІЙ РОЗПУСТИТИ ВІЙСКО; ЗАВЕСТИ В ДЕРЖАВІ ЯК НАЙБІЛЬШІ ОЩАДНОСТИ І ПОМОГЛИ ІЙ ВІДНОВИТИ У СЕБЕ ДОМА ПРОМИСЛ.

Але чужі держави з тим не спішаться, як довго Польщі забагається заборчої політики.

Чужі держави лише приглядаються, що з Польщі буде. Вони їй поможуть, як вона цілком впаде і прийде просити о ратунок.

А тимчасом заграничні фінансісти замісць помогти Польщі то ще їй всюди шкодять. Не хотять дати позичок на польську війну; не хотять дати гроша на віднову промислу в Польщі; а за промислові вироби, які Польща спроваджує, не хотять приймати польських марок, лише чужу монету. Через те, до Польщі ніхто не ввозить чужої монети, але Польща мусить її ввозити, щоби потім вивозити, і мусить тільки платити, кілько їй скажуть.

СЕ Є ПОЛОЖЕННЄ РОЗПУЧЛИВЕ, З ЯКОГО ПОЛЬЩА САМА НІЯКИМ РОБОМ НЕ МОЖЕ ВИЙТИ.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ГОТОВА ПОРОБИТИ ЗНАЧНІ ПОЛІТИЧНІ УСТУПКИ ДЛЯ ІРЛЯНДІЇ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 4. липня. — В британських урядових кругах заявляють, що британське правительство готове згодитись на значні політичні уступки для Ірляндії, які Де Валера, як сподіваються, прийме з вдоволеннєм.

Наріж в Ірляндії приняв заходи до помирення з великим вдоволеннєм і з великими надіями. Загалом є вигляди на добрий вислід зачатих переговорів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодинокє число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і загряницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.7.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВИ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

ПРО ЧАСОВУ ВІЙСКОВУ ОКУПАЦІЮ ГАЛИЧИНИ.

Російська ґазета „Голос Росії" (орган А. Керенського, виходить в Празі), в числі 669 помістила розмову з д-ром Евгеном Левицьким про положенє і будучу долю Східньої Галичини. Подавши історію Західно-Української Республики, др. Левицький описує теперішню владу Польщі і каже, що польська влада є тільки часовою, бо більшість аліянтських держав є за обмеженнєм Польщі до етноґрафічних границь. При сій нагоді др. Левицький видвигнув знову думку про створенне із Східної Галичини самостійної держави на взір Швайцарії.

СПРАВА ГАЛИЦЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

Під наголовком „Проект утворення незвисимої републіки у Східній Галичині" подає праска німецька газета „Прагер Прессе" осьтаку телеграму з Лондону:

Лондонські часописі сповіщають, що президент Західно-Українського Уряду, др. Евген Петрушевич, предложив Найвисшій Раді проєкт, на основі якого на области Східної Галичини має бути утворена незвисима республика, в котрій Українці, Жиди і Поляки мають користуватись рівними правами. На основі того проєкту кожда нація має одержати власні школи, власні культурні інституції, а в парляменті пропорціональне до свого числа представництво.

Англійські часописі називають сей проєкт незвичайно важною політичною акцією.

ГАЛИЦЬКІ ЖИДИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИЗНАННЯ ЇХ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВ.

Париський дописувач жидівської пресової централі в Цюріху, у Швайцарії, доносить: З кінцем сього місяця має Рада Амбасадорів розглядати перед остаточним вирішеннєм справу Східної Галичини. Се питанне має також незвичайну вагу для 670 тисяч Жидів, що заселюють сей край. Комітет Жидівської Делеґації звернув уже в 1919. році увагу на сю справу і відносився щодо неї в своїм часі до Мирової Конференції. Тепер же той Комітет предложив в порозуміню із жаданнями галицьких Жидів Раді Амбасадорів меморіял, в якім він з огляду на окремішне становище Жидів між двома націями, а саме польською та українською, ставить осьтакі жадання:

1. Признання жидівської нації, її організації та її права на самостійну управу, без огляду на здійсненне повного горожанського та політичного рівноуправнення. Самоуправа має обіймати релігійне життє, суспільну опіку та шкільництво, якого видатки мають покривати прилюдні фонди. Органом самоуправи має бути Національна Рада, утворена громадами на основі загального виборчого права.

2. Заступництва при Краєвій Екзекутивній Владі через жидівський державний секретаріят, якого керманичем має бути вибраний Жидівською Національною Радою.

3. На случай заведення жидівських виборчих курій утворення окремої жидівської курії.

ЗАКІНЧЕННЄ ВІЙНИ З ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ.

В суботу підписав президент Гардинґ резолюцію конґресу про закінченне війни межи Злученими Державами та Німеччиною і Австрією. Допрева сим законом закінчується війна, котра супроти Німеччини почалася 6. цвітня 1917. року, а супроти Австрії 7. грудня 1917. року.

Спокій, з яким приняла Америка сю резолюцію, показує, яке мале значінне має вона. Вона просто не приносить ніяких поважних змін в тих обставинах, що існували після зложення оружя Німеччиною дня 11. падолиста 1918. року. На її основі вернеться до краю решта американської армії, що ще й до нині лишаєтся над Реном. На її основі піде троха жвавійше натуралізація німецьких горожан. На її основі піде може жвавійше німецько-американська торговля, о скільки її не забють високим митом. І в ще кількох напрямах проявиться вплив сего формального проголошення мира межи Америкою та центральними державами, але в жаднім напрямі сей вплив не буде мати далекосяглого значіння.

Найбільше далекосягле значінне може мати він хиба моральний вплив на Німеччину. Публична опінія в Німеччині про замиренне з Америкою буде великим товчком підему німецького економічного життя, а тим самим причиниться в значній мірі до устаління мирових відносин в Европі.

ЧЕРВОНИЙ ЦАРАТ.

(З берлінського „Укр. Слова").

Ліві круги нашого суспільства заєдно дурять себе надією, що большевизм перебуде породові болі, і з теперішної хоробливої горячки перейде в нормальну температуру, при якій, почнеться його реформаторська хосенна праця.

Не дивлячись на лист Винниченка, котрий завдає брехню таким сподіванням, деякі наші часописі, галицькі й американські, силкуються загіпнотизувати своїх читачів, щоб вони вірили не тільки в чоловіко- й культуролюбиві змагання червоних реформаторів, але також в їхню добру волю покінчити з імперіялістичними принципами російського царату, а почати нове життя, засноване на принципі: suum cuique.

Жерела такого самодурства кождому з нас добре відомі.

Притиснені до муру Поляками, земляки наші, щоб не попасти в розпуку й апатію, шукають надії на сході, — се той політичний круговорот, у якому перебували ми від Хмельницького до нині і з якого раз мусимо вискочити на беріг. Боротьба з польськими завойовниками ніяк не сміє нас кидати під ноги такогож самого завойовника московського, тільки прибраного в инші воєнні кольори. Якими шляхами не підуть історичні події, нам треба зберегти критичне розуміння наших взаїмин до обох сих сусідів-ворогів, щоб не перестати бути мячом у їх долонях, тяглом у їхніх імперіялістичних колісницях.

Якої толеранції для наших національних і державних бажань можна нам сподіватися від режіму Троцького й компанії, на се маємо докази як він ставиться до куди менших від нас народів, що на руїнах царату збудували свої власні хати.

Поки отсі визвольні змагання всяких прибалтійських та кавказьких народів потрібні були російським революціонерам до повалення царату, поти вони симпатизували з ними, обіцяли їм золоті гори, але нині, коли царат стороцений на віки і в своїй давній величі ніколи не встане, та сама російська революція кладе свою зелізну долоню на свої неросійських сестер.

Ось що зроблено з самостійною Грузією. Кинено туди XI. червону армію, яких 100.000 людий, грузинський „ревком" проголошено зрадниками краю і ворогами працюючого народу, земства, робітничі союзи, кооперативи й усякі спілки та товариства насильно показовано, на місце тифлїського маґістрату назначено червоний комітет, цілу країну омотано густою сіткою всяких комісій і підкомісій, які підчинено воєнній владі XI. армії, а на чолі отсей машини поставлено генерала Геккера, який підлягає прямо самому Троцькому й безпосередно від його дістає прикази. Про культурність і чоловіколюбивість сього большевицького апарату дуже вимовно говорить факт, що головою чрезвичайки в Батумі єсть колишній одеський кат Садшая, а таким самим достойником в Ціницадзе являється кат з Владикавказу. Радянський систем строго заборонений, нема й не може бути ні робітничих, ні селянських рад, соціял-демократів переслідують, арештують тисячами, а незвичайно интересне ще й те, що до сеї роботи большевицький уряд притягнув колишних царських офіцерів, які мають уже добру практику в поборюванню сепаратистичних стремлінь інородців.

І так, як було за давнього царату, так і тепер насильно роблять московську мову мовою урядовою, оставляючи місцевим говорам деякі позиції в шкільництві, і то мабуть, покищо, — а там і в школі стануть учити на „общепонятном".

В цілім краю мілітарний систем. Не воєнному чоловікові не вільно ні телеграфувати, ні телефонувати, його із власної хати викидають, бо годі таку силу красноармейців в казармах примістити, їм треба мешкати по приватних домах... Та на тім не кінчиться. Большевицький уряд, заключивши, покищо, ми рз Польщею має вільну руку поневолювати й другі народи, а тоді прийде пора на Польщу, — о певно прийде!

Як дописувач „Ост Експресу" з певного жерела доносить, заявлено латишському послови в Москві, що большевицька влада усякі спроби федерації надбалтійських країв, особливо мілітарної, вважатиме як casus belli. Чому? Ясна річ. Бо кожду з сих держав з окрема проковнути далеко лекше й безпечнійше, ніж усі разом, а їх проковнути треба, бо большевицька імперія має такий самий, коли ще не більший апетит, як мала царська, їй треба необмеженого панування над Балтійським і над Чорним морями, треба їй і Риги й Одеси, і чужих лісів, і вугля, і чужого хліба, бо тісно широкій руській душі на світі, а плунок російського велітня велитенський!

Ось які підстави має український народ до своїх сподівань на „толерантні" змагання большевицької влади, ось яке вправдання має деяка частина нашої інтеліґенції баламутити здоровий, хлопський розум українського селянина. Ми знаємо одно: упав чорний царат, а на його місце знимається у гору червоний, ще гірше від тамтого ненаситний, ще гірше аґресивний, — бо молодий. Знаємо, яким духом дихали на Україну московські царі, знаємо, чого сподівается треба від Троцьких та Ленінів. Одні й другі хотіли не тільки поневолити наш народ, але здеморалізувати його і знищити до решти. Змінилися способи сього винищування, але ціль остала та сама: Не було, нема і не може бути ніякої самостійної України!

ПАНЩИНА У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

На засіданню польського сойму дня 13. мая 1921 внїс посол Бриль і товариші наглий внесок в справі знесення панщини у Східній Галичині. У внесенню сказано дослівно:

„В цілій Галичині, а передовсім у Східній Галичині, панували тепер за часів польського уряду цего рода суспільні відносини, які живо нагадують найгірші панщизняні часи шляхотської Польщі. Польський і український селянин, відчуваючи глибокий голод землі, не посідаючи достаточної скількости ріллі, сіножати і пасовиск для вихарчування для себе, своєї родини і свого інвентаря, не дістаючи дегля на відбудову і опалу по мисли закону з 28 лютого 1919, засудженний є цілком на неволю у великих земельних і лісових посідачів.

Коли до цего додамо, що майже ціла повітова адміністрація є в 75 прц. в руках вшехпольського обшарничої партії, ворожої населенню, а виконуючої свої уряди не як безсторонні урядники, але поправочі на кождму кроці интереси своєї касти і великої власности, то одержимо сумний образ положення сільського населення у Східній Галичині.

Закон про примусовий вилайм відлогів не має примінення на терені Східної Галичини. За це форсується т. зв. добровільний, а властиво панщизняний спосіб винайму, який полягає в тому, що селяне є обовязані обрабляти винаймлену рілю своїм власним коштом, обсіяти її власним збіжем, жати, зібрати і одну третину, а зглядно половину, відвести до стодоли обшарника. Є це очевидний доказ найгіршого роду визиску і найчистішої панщини. Селян, не маючи свого варстату праці, годиться під примусом на цего роду панщину, бо мусить вижевити себе і свою родину, але тратить довіря до польських властий і польської державности, які терплять цего роду надужиття.

Там, де селяне не годяться на цего роду панщизняний плян, ґрунт лежить відлогом, а велика власність непримушена властям до загосподарювання, зглядно примінення закону про відлоги, відступає ці відлоги селянам як сіножати, зглядно пасовиска, з правила на т. зв. відробок в натурі. Селяне зобовязані за кожду випасаючу штуку дати кілька кільограмів масла і відробити на панському ґрунті кільканайцять днів. Заплату в грошах рідко приміняється, а коли вона має де місце, то доходить до кількох тисячів марок від морга відлогу так, що обшарник має більший дохід з відлогів, як колиби він на власний рахунок обрабляв землю.

Власники лісів і тартаків напружують усі зусилля, щоби не допустити до виконання закону з дня 28. лютого 1919 про доставу будівельного матеріялу для знищених в часі війни дрібних селян і маломіщан, а повітові власти не оказують супроти опірних належитої енерґії і нераз улеглують їм виполнення рекурсів і обходження закону. Селянин, який хоче будуватися, мусить купувати по лихварських цінах дерево і тільки за протекцією, або знову на т. зв. відробок на панських ґрунтах. А що знищений малоземельний господар, який пережив ціле пекло кількарозового страхіття від ворожих інвазій протягом 6 літ, не може робити цего роду чиншів в користь обшарників, тому мусить він гнити, бо обшарник є вищий від сойму і соймом ухвалених законів.

За 40 моргів пасовиска домагаються титулом півричного наємного чиншу: 460 днів відрібку, 46 моргів орания, зжаття і спратання 23 моргів поля, викопання 6 моргів цукрових буряків, достачення до залізниці (около 8 км) 138 сотнарів, а надто вимолочення ціпами 92 кіп жита. Цей сам граф винаймає 38 моргів сіножатий на слідуючих умовах: перший покіс за третю копицю, другий — отава — за другу, а надто достави до залізничої стації 1148 сотнарів буряків, відробити 380 днів і звести до ільварку 570 кіп збіжа.

Такі самі або подібні умови ставляють всі инші обшарники у Східній Галичині, а урядові власти є супроти цего безсильні. Великі обшарники висловлюють на кождому кроці супроти населення думку, що їх цілком не обходять закони, ухвалені соймом, бо Східна Галичина не належить до Польщі і ширять в поняттях населення замішаних, а особливо тому, уряди в богато випадках цілком стоять по стороні великих обшарників".

Посол Бриль ставить при кінці внесок, щоби сойм ухвалив усунути всі ці панщизняні пережитки і щоби його наглий внесок відіслав до рільничої комісії.

ДОПИСИ

БОСТОН, МАСС.

Новий спосіб збирання пресового фонду.

„Найлучше то живеться на цім божім світі хитрим лісовим політикам. Коли знаєш, чоловіче, як орієнтуватися в політиці; коли знаєш пересуватися з одної позиції на другу без звернення на себе уваги, то і не бійся: темний робітник не поглупається, що ти не той, що був вчера.

Сеї заповіди тримаються канадійські лісові теоретики. Ці люді за свій короткий час перебування в Злучених Державах були вже всім, чим лише хто хоче. Вони були лідерами У. Ф. С. П., потім проводирями лівого крила цеї партії, дальше стали інтернаціоналістами першого і другого сорта, ще пізнійше побольшевичилися, а відтак заводили комуни і називали себе комуністами. А тепер вони поробилися проводирами співацьких кружків, просвітних товариств, молодечих клюбів і всего того, що лише людська душа може забажати.

З певностию декому буде цікаво, чому то деякі люди так скоро міняють свої назви, свої засади, а потім і краску. Се діється попросту тому, що така мінянина, таке скоренькє круцтво вертіть добре поплачується.

Бувало „архимандрит" Дмитришин вештався поміж українських робітників тай говорив про революцію; говорив про революцію тому, що вона тоді була в моді і давала на фонд мальчицького органу немалі зиски. Про революцію тоді всі хотіли дещо почути; люди збиралися громадно, приходила збірка, бесідник від революції збирав „зелені", дякував і зникав аж до часу другої революції.

По цих то революціях з Ню Йорку вихав на обїздку вже не самий головний організатор, а ціла череда таких організаторів. Почули, бачите, жир. Цей раз вже їхали не лише з самою революцією; їхали і з інжінєрським таланом.

На цих вічах давали доми, парцелювали лани, ділили фабрики, воду, воздух і все, що кому було треба. А люди, як люди: слухали тай надувалися, як дурний писаною торбиною. Сипали долярами, проклинали буржуїв, кричали „хай живе бесідник!" тай виспівували многа літа.

Ця радість тривала якийсь час, аж прийшли дні реакції, прийшли дні розгрому робітничих організацій. Реакція налила в повнім своїм ході. Винні і невинні робітники потерпіли: одні по тюрмах і до нині сидять, другі зістали відправлені до Европи, а ще инші горячкували з розбитими головами по тутешних шпиталях.

А лідери, революціонери, інжінери і прочі — що з ними? Чи вони також потерпіли, як ті, котрі пішли за ними? Та де-там! Хиба вони дурні?! Лідери поховалися в мишачі діри, притихли, поховали хвостики, бренчки попісали в Европу, до Росії, куди хто хоче, лише коби коло себе її не мати, бо за революцію тюрма, смерть тай полісменська палка, а се таке несмачне, нелюдяне...

Та поволи, коли реакційна буря вже притихла, коли повітре трохи прочистилося, вони назад вилазять зі своїх мишачих дір, наново рушилися за долярами. Та не думайте, що тепер також з революцією. Ні, вони зі страху і парцелювати позабували. Вони тепер розїхалися з запомоговою акцією старому краєви.

Відозви та оголошення на віча, котрі вони устроюють, говорять, що роблять віче в справі запомоги, а в дійсности віча відбуваються на запомогу „Єжедневних" та голодних редакційний „дітей", бож вони також голодні; вони також сироти.

Та даремна їхня робота тепер, коли робітники пізналися на політичних махерах, коли вже переконалися, що тісами люди, котрі перше визволяли Східну Галичину червоною армією і притім закликали за своїм фондом, який мав визволити Галичину, продали тую Галичину. Тепер вже мало таких, котрі ще раз дали б себе обдурити на тихсамих фондах.

Українські робітники під теперішну пору добре зорганізовані під прапором несення помочі свому рідному, свому краєви; краєви, котрий большевики записали проклятій ляшні. Зорганізоване в справі запомогової акції робітництво не здолають уже розбити ніякі московські заволоки, хоч як вони се щиро й запопадливо стараються.

І. Гопенко.

БОСТОН, МАСС.

З маскою і без маски.

Ще в падолисті 1920 року заходом щирих людий завязався в нашій місцевости комітет несення помочі рідному краєви, і завдяки праці кількох одиниць та жертвам добрих людий вислано до сеї пори майже сімсот долярів на поміч бідним в краю та інтернованим у Чехо-Словаччині.

Та ся хосенна праця є, видко, солию в очах бостонських мальчиків і ревунів, бо вони зачали посилати дописи за дописами до У. Щ. В. і ганьбити та визивати членів ратункового комітету і ціле Товариство Бостонських Українців.

В остатній дописі в ч. 148 У. Щ. В. під заголовком „Маска знята" автор хоче доказати, що відкрив в Бостоні ціле гніздо контр-революціонерів, українських капіталістів з Волстріт (в Бостоні є також Волстріт), котрі зібралися на віче дня 11. червня, і зібрали щось 160 долярів на сироти і вдовиці у Старім Краю, а не на Юдів з У. Щ. В. Большевицького дописувателя серце болить, як правдивого раба за свого пана, що на згаданім вічу напятнованно „польську культуру" і большевицький рай на землі, які вони намагаються завести на українських землях. А вже найгірше він ірритується, що кількох одиниць з поглядами соціялістичними брали участь в тім вічу і зложили свої гроші на бідних в краю. І він пише: „То ви такі соціялісти? То ви готові брати багнети і йти бити польського робітника і російського большевика? То ваша маска вже знята!"

Так, ми готові. Ми вже маємо досить тої польської культури і тої московської дволичности! Вже нас забогато одурювали розмаїті Дашинські, Леніни і Троцькі! Ми вже переконані, що український робітник вибере собі волю лише своїми власними силами, не оглядаючись ані на „товаришув", ані на „товаришів", бо вони готові в кождім разі прийти над нами панувати, але ніколи нам волю дати. Ми жадної маски не носимо і нікого не обдурюємо. Але ви? Ви, що правдиве ваше лице заслоните большевицькою маскою і ревете на капіталістів, а розбиваєте українські робітничі віча? Лиєте слези за американськими дітьми, а на бідні українські діти у вас цента нема? Ви, що обдуруєте робітників, дурячи обіцянками рай на землі, а заводите комісарську неволю? А вам Ленін чи не обіцяв електрифікацію Росії, а загнав її назад до варварства? Геть від нас ви Юди! Проч грязь Москви і варшавське сміттє! Хай живе вільна і незалежна Україна, без хлопа і пана та без московських комісарів!

М.

З ЖИТТЄВОЇ МУДРОСТИ.

Хто має мудрість, а з неї
Ближнім не хоче вділити,
Той має скарб многоцінний
В міх шкуратяний зашитий.

•

Бережи масток про чорну годину,
Та віддай масток за вірну дружину;
А себ деовічно бережи без впину,
Та віддай майно і жінку й себе за Вкраїну

•

Книги — марська глубина:
Хто в них пірне аж до дна,
Той хоч і труду мав досить,
Дивнії перли виносить.

•

Хто з всіми добрий хоче буть,
Той швидко втратить добрий путь.
Не може при добрі той жить,
Хто хоче злу й добру служить.
Бо хтівши догодить обом,
Він швидко стане зла рабом.

•

Ти сто людий побив у бою
І тим пишаєшся, героя?
Ось сей лиш власну пристрасть поборов,
І над тобою він горою.

•

Ті, що крізь помилки до правди добиваються,
Мудрцями називають ся;
А ті, що в своїх помилках угурні,
То справжні дурні.

•

Хоч хто мудрий у життю, а письма не знає,
То він буде мов той пліт, що підпор не має.
Бо як пліт той без підпор вітер валить скорий,
Так безграмотний паде без знання підпори.

Іван Франко.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

Знущання Поляків над українськими селянами.

Один Українець з Нюарку, Ню Джерзі, котрий вислав був своїм знакомим в старім краю нашу часопись з дописею д. Кирчова, дістав від них листа, в котрім межи инчим пишеться:

„Пишеш, чи то правда, що вербилівський піп має польське війско. То правда, але тепер уже не має. Я отримав в листі ґазету, котру ти мені передав. То все, що в ній було писано, то всьо правда, то навіть було в нашім селі і в Черчу. То ще не є нічо; то ще гірше було в 1919. році, на саме наше Воскресеннє. Як то войско польське прийшло з Черчи до нас, щобися троха посміяти з руського народа, то всі баби мусіли розбиратися на голо, а що виробляли з хлопами, то навіть небезпечно писати. То так ішли за порядком, хата за хатою, і як не було нікого в хаті, бо всі десь поховалися, то зараз то обістє запалили. Як ся сховав не добре і як в дома був, то страшно було перетерпіти, що вони з нами виробляли. То, що є написано в ґазеті, то ще не є нічого страшного, то ще навіть одного проценту нема з того, що тут було..."

Що роблять Поляки на Україні?

Один Поляк, що недавно поїхав до Польщі робити бизнес, а з Польщі поїхав до Луцка, на Волині, так пише в листі до своїх знакомих в Ню Йорку, в котрім описує, як Польща і Поляки ґаздують на Україні. (Цікавійші уступи сего листа подані в дослівнім переводі):

„Отже по одержанню листу від Вас, з Америки, я мав намір зараз відписати, але зайшли такі перешкоди: я продав свій склеп у Варшаві, і виїхав до Луцка, де, як Вам відомо, все страшно знищене, що навіть дому там нема, хиба що гість самий собі щось в роді дому вибудує. Такий дім не може бути викінчений, ані вигідний, ба навіть можливий до мешкання, бо зараз власти зареквірують дім на урядження та мешкання для своїх урядників; отже чим хто страшнійшу буду має, тим певнійший він є, що її не заберуть йому, а самого не викинуть на поле. Отже осівши тут почав я зараз торґувати артикулами першої потреби, як: кавою, рижом, перцем, смалцем, косами, хустками, чоботами і т. п. А як тут торґується, то Вам зараз розповім. По розслідженню терену по роздобуттю дозволу на привіз артикулів їди, сідаєся на поїзд і їдеся до Варшави. Але не думайте собі, що їдеся у возі, припустім третої кляси. Їдемо як дійсні буржуї на чистім воздусі, і поїздом таким, який на знак пасажира стає і їде після бажання гостий. Їдете на даху воза або на буферах або на сходах ваґону. Так їдеться... і їдеться. Але то ще нічо їхати на возі ваґону, бо тут вам грозить в найгіршім случаю упадок з ваґону або роздушеннє межи возами. Доперва їхати в середині воза, то дійсний рай. Тут стиск гірший, як в сабвеях в „раш авер". Стоїш і дивишся, як воші собі спацерують по голові та других частях тіла твоїх співтоваришів їзди, котрі оперлися о тебе. Та ще якби то один такий пасажир був, то щеби можна видержати. Але то кождий такий завушений, що кождої хвилі чуєш, як хтось вибухає сміхом, а як його питають, чого сміється, відповідає: „То воші мене скобочуть, і я мушу сміятися, а пошкробатися не можу, бо рукою рушити не можу." Кромі сих приємностий маєте ще другі, приміром, ні звідти ні звідси куферки, валізи і другі пакунки починають летіти подорожним на голови. Дивляться люди, що діється, а то пасажир захотів піти спати на полицю ваґону, скидає усі тверді пакунки, котрі підстелює під себе. А частенько, як ви вже мали усі приємности, як натиснули вас доволі, і як вже добре смердить, і як вже пакунки падали вам на голову, приходить поліція і каже випоронити ваґон... бо сей ваґон є призначений для війска. Конець кінців такий пасажир остається на зелізничім двірци і мусить чекати знов яких 12 або 24 годин на слідуючий поїзд, щоби перейти менче більше такі самі клопоти. А возьміть лише під увагу, що стації існують лише з назви і імени, що на стації нема нічого кромі румовищ з давнього будинку, що ви ждете день-два під голим небом, на голім поли. По таких приємностях приїзджаєте нарешті до місця призначення, і перша річ, що робите, шкробаєтеся за ціле своє життє, раз за всю свою дорогу. Потім ідемо до дому, о скілько його маєте, і вошкуєтеся, і миєтеся, і чиститеся. А потім ідете робити інтереси. Кромі сего, то ви боїтеся вічно, що дістанете тифу, котрий розносять воші. По приїзді до Варшави, купується і се і то, і наймається тягаровий ваґон, котрий, мимоходом кажучи, дістаєте по заплаченню грубого хабара. Скидається опісля товари в товаровім возі, і їдете з ними в возі, а то тому, аби яка чесна душа не захотіла позичити собі річий з ваґону на вічне відданнє..."

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. „Подільська Січ", від. 141, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали парафіяльній під ч. 121 Кліпер стр. Всі члени мають на тім мітінґу явитися, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — А. Попович, предс.; І. Гірльовський, секр.

ЛАНКАСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годин пополудни в неділю, 10. липня, в гали Кушінґс під ч. 24 Сентрал Аве. Позамісцевих членів проситься, щоби вирівнали свої залеглости в тім місяці. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — І. Нестор, предс.; В. Максимик, секр.

ЄЙТСБОРО, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 51, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Антона Хробака під ч. 56. Проситься явитись на той мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Я. Янець, предс.; І. Іваник, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 1-шій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній при Оклей Аве. і Райс стр. На порядку нарад звіт контрольної комісії і инші важні справи. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Д. Ґой, предс.; І. Гайович, секр.

СТЕЙПЕЛТОН, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 211, повідомляє, що мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, дня 10. липня в гали під ч. 67 Ґордон стріт. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $1.50. — А. Рудяк, предс.; Д. Каралюс, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 104, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали Михайла Ваверчака під ч. 720 Чарлз стр. На порядку дневнім звіти з піврічного діловодства. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Вітів, предс.; В. Стецко, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 56, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться о 2-гій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній під ч. 42 Джейкоб стр. Буде звіт з піврічного діловодства. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Вітенко, предс.; О. Куляґа, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 232, повідомляє, що надзвичайний мітінґ відбудеться о 4-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в домі секретаря відділу під ч. 76 Шерман стр., Пасейк (II. фльор зпереду). На порядку нарад справа загального пікніку всіх товариств і братств в Пасейк. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — М. Павх, предс.; М. Припхан секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 182, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться о 3-тій годині пополудни в неділю, 10. липня, в гали церковній під ч. 42 Вен Бюрен стр., Пасейк, Н. Дж. На деннім порядку справа пікніку і инші наради товариські. Проситься всіх членів явитися на сей мітінґ. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Д. Лещишин, предс.; М. Пипюк, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Шашкевича, від. 94, подає до відома всім своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 10. липня, о годині 1-шій пополудни. Проситься членів прибути на означений час, бо контрольна комісія здасть піврічний звіт. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залеглости. — А. Патра, предс.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, подає до відома, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 10. липня, о годині 7-мій вечером в Мацьковій гали. Кождий член мусить явитися на тім мітінґу і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі буде виключений з товариства і з У. Н. Союза. Неявившийся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Ю. Стасюк, предс.; А. Кушнір, кас.; С. Білицький, секр.

БОРНСАЙД (ШІКАҐО), ІЛЛ. Уряд бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 11. липня в гали Тайхнера при 93-тій улици. Проситься всіх членів явитися на сей мітінґ, бо контрольна комісія здасть звіт про стан каси за 6 місяців, а також є инші важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Кождий член має явитися на мітінґ і вирівнати свій довг. — І. Білас, предс.; Н. Гнатусько, кас.; П. Бабяк, секр.

Микола Гоголь.

ЗАЧАРОВАНЕ МІСЦЕ.

Билиця, розказана дячком з українського села.

Їй Богу, вже надоїло росказувати. Та що-ж ви думаєте? — справді докучило: росказуй і росказуй і росказуй і годі відчепитися! Ну, добре, я роскажу, але вже, бігме, в послідний раз. Ось ви говорили про те, що чоловік може перемогти, як повідають, нечисту силу. Воно правда, бувають часом на світі всякі пригоди; але не говоріть сього: як захоче дияволська сила запоморочити чоловіка, то таки запоморочить, їй Богу, запоморочить. От послухайте. Нас всіх у батька було четверо; я тоді був ще дурень, мав всього одинайцять літ... ні й не одинайцять: памятаю як нині, як раз побіг рачки та став гавкати наче собака, а батько покрутили головою тай кажуть:

„Ой Хомо, Хомо, тебе вже женити пора, а ти дурієш як лошачок!"

Дід був ще тоді жвавий і — най йому на тамтім світі легко гикнеться — досить кріпкий на ноги. Бувало задумає, е... та що-ж так росказувати? — один добуває з печі цілу годину вуглики до своєї люльки, а другий побіг за чимось за комору. Що-ж справді!... Я-ж вас не неволив, самі мене просили... Як слухати, то слухати!

Батько ще з початку весни повезли тютюн у Крим продавати. (Давно, як ще не було зелізниць, возили люди з України в Крим, над Чорне море, тютюн, а відтам привозили сіль; їх звали чумаками). Не памятаю тільки, два чи три вози вони набрали, а тютюн був тоді дорогий. Зі собою взяли мого трилітного брата — приучувати вже з малку чумакувати, а дома лишився: дід, мати, я, брат тай ще брат. Дід засіяв баштан (баштан, значить поле, де ростуть кавуни і дині) при самій дорозі, а сам перебрався жити до куреня (курень значить тут буда в поли, або колиба). Взяв і нас зі собою обганяти воробців і сорок з баштану. Не скажу, щоби нам тамки було погано: бувало наїшся за день стільки тих огірків, динь, ріпи, цибулі, гороху, що в череві, їй Богу, наче когути піють. Ну, воно притім і корисне: подорожні товчуться дорогою, кождому захочеться покушати кавуна або дині, ба й з недалеких хуторів нанесуть бувало на заміну курий, яєць, індиків... Гарно було жити.

Та дід найбільше любив те, що день в день проїздило туди з пятьдесять чумацьких возів. Нарід, знаєте, бувалий, стане розказувати, то тільки уха насторошиш. А дідови се так само, як голодному галушки. Часом здибається з давними знакомими — а діда всі знали, — то можете знати самі, що буває, коли зійдуться старі: тара, тара, тоді та тоді, таке воно та таке було... Ну, і розбалакаються за Бог знає колишні часи.

Раз якось, от справді, неначе тепер діялося — сонце вже мало заходити, а дід ходив по баштані та скидав листє з кавунів, котрим був їх понакривав на день, щоби сонце не пекло.

„А диви, Остапе, — кликнув я до брата — ондечки чумаки їдуть!"

„Де чумаки?" — спитав дід і назначив велику диню, щоб її часом хлопці не зїли.

Дорогою їхало шість возів. Попереду ішов чумак, вже сивоусий. Не пройшов кроків — як би вам сказати — і десять тай пристанув.

„Здоров, Максиме! От де дав нам Бог побачитися!"

Дід прижмурив очи: „А здоров, здоров, — каже! — Відки Бог провадить! І Болячка тут? Здоров, здоров, брате. Що за чорт? — та тут усі: і Крутотрищенко і Печериця і Ковелик і Стецько! Здорові були! А, га, га! го, го, го!" І почали цілуватися.

Волів відпрягли і пустили на траву, а вози лишили на дорозі. Самі-ж, сіли в кружок перед курінем і закурили люльки. Але де вже тут до люльки? За оповіданнями та теревенями ледви чи й по одній скурили. Сполудня приймав дід гостий динями. От кождий узяв по дині, обчистив її гарненько ножиком (звичайно бувалі люди, бачили чимало і знали вже, як їдять у світі, хоч би й за панський стіл — зараз готові засісти). Як обчистили гарненько, попробивали в динях дірки і випили з них сок, а відтак краяли кусниками і клали в рот.

„Що-ж ви, хлопці — сказав дід — роззявили роти? Танцюйте, собачі діти! Де, Остапе, твоя сопілка? А нуте козачка! Хомо, берися за підбоки! А ну оттак! Гей, гоп!"

Я був тоді хвавий хлопець. Старість проклята, тепер вже не втну так; замісць всяких викрутасів, ноги тільки мотаються.

Довго дивився на нас дід, сидячи з чумаками. Я бачу, що у нього ноги не встояться на місци: наче щось їх сіпає.

„Гляди, Хомо, каже Остап, як старий хрін не пійде танцювати!"

Що-ж ви думаєте? іно вимовив і не витерпів старий! Захотілося, знаєте, почванититися перед чумаками. „Бачите, чортові діти! хиба-ж так танцюють?" — сказав він до нас. І піднявся на ноги, протягнув руки та ударив підковами.

Ну, нічого й казать, танцювати танцював він так, що хоч би і з гетьманшею. Ми відступилися, а дід почав витинати ногами по всім гладкім місци біля грядки з огірками. Але йно дійшов до половини і хотів розгулятися та викинути ногами на вітер якогo викрутаса, аж тут ноги не підносяться тай тільки. Що за нещасте! Розігнався знова, дійшов до середини — не іде. Що хоч роби не йде тай не йде! Ноги стали наче деревляні. „Бач, диявольське місце, бач чортівська морока. Вчіпиться-ж Ірод, ворог людського роду!" Ну, як жеж таки набратися сорому перед чумаками?! Пустився знов і став чесати дрібно, дрібосенько, аж мило подивитися; до середини — ні! не танцюється тай годі! „А, гемонський сатано! бодай ти вдавився гнилою динею! Щоб ще малим здох був, собачий сину! Ось на старість літ такого стиду наробв!"

І справді з заду хтось засміявся.

Озирнувся: ні баштана, ні чумаків — нічого, з заду, з переду, по боках — чисте поле! „Е! ссс... ось тобі на!" Став жмурити очи — місце, здається не зовсім не знане: з боку ліс, зза ліса сторчить якась жердь й видніла далеко в небі? Що за чорт? Та се-ж голубник, що в попа на городі! З другого боку також щось сіріє; придивився — гумно волосного писаря. Ось куди затащила нечиста сила! Покрутившися довкола вийшов на стежку. Місяця не було; замісць нього блимала крізь хмару біла пляма. „Завтра буде сильний вітер! — подумав дід". Зирк — на боці від стежки спалахнула свічка. „Диви!" Дід пристанув і руками підперся в боки та дивиться: свічка погасла; в далі й ще трохи дальше засвітилася друга. „Скарб!" — скрикнув дід: „заложуся за Бог знає що, як не скарб".

І вже поплював був в руки, щоб копати, та оглядівся, що нема коло нього ні рискаля ні лопати. „Ех, шкода! Ну, — хто знає? — Може треба лиш дернюку підняти, а він тут і лежить, голубчик! Нічого робити, треба бодай зазначити місце, щоб потім не забути!"

І протягнувши зломану, видно, вітром, здорову гиляку, кинув її на тую могилку де горіла свічка, й пійшов стежкою. Молодий дубовий ліс ставав щораз то рідший; майнув пліт. „Ну, так! чиж я не казав", подумав дід „що се попова левада? Ось і пліт його! тепер і верстви нема до баштана".

Пізненько, одначе, прийшов він домів, і галушок не хотів їсти. Розбудивши брата Остапа спитав тілько, чи давно поїхали чумаки, й накрився кожухом. Колиж Остап спитав: „А, куди, вас, діду, носило сьогодня?" „Не питай", відповів він, закутуючися ще ліпше в кожух: „не питай, Остапе, бо посивієш!" І захріп так, що воробці, що налетіли були на баштан, піднималися зі страху в воздух. Та де вже там йому спалося? Нічого й казати, хитра був бестия — дай йому Боже царство небесне! — все вмів викрутитися! Часом то такої заспіває, що тільки губи кусаєш.

На другий день, ледво почало смеркати в поли, дід надягнув свитину, підперезався, взяв під паху рискаль і лопату, заложив на голову шапку, випив кухоль сирівцю, втер губи полою й пійшов просто до попового города. Ось минув і пліт, і низенький дубовий ліс. Помежи деревами веться стежка й виходить у поле; здається, тасама. Вийшов і на поле — місце зовсім такесаме як вчора: он і голубник сторчить; та гумна не видко. „Ні, се не то місце, то, мабуть, дальше, треба, видно, звернути до гумна!" Обернувся назад, став йти другою дорогою — гумно видко, а голубника ні! Знов завернув близше до голубника — гумно зникло. В поли, як навмисне, став накрапати дощик. Підбіг знов до гумна — голубник пропав, до голубника — гумно пропало.

— А щоб ти, проклятий сатано, не дочекав видіти свої діти!" А дощ пустився як з коновки. Ось, скинувши нові чоботи і завинувши їх в хустку, щоб не пожолобилися від дощу, так драпнув, неначе панський коняка. Вліз в курінь, перемоклий наскрізь, накрився кожухом й почав щось мимрати до себе й шанувати чорта такими словами, що я ще з роду не чував. Признаюся, я би, либонь, почервонів, як би то було за дня.

На другий день збудився, дивлюся: дід вже ходить по баштані, мов нічого й не було та прикриває лопухом кавуни. За обідом старий знов розбалакався, почав лякати меншого брата, що він заміняє його на курий замісць гарбуза; а по обідавши зробив сам із дерева пищавку й почав грати на ній; потім дав нам диню, що скрутилася в три погибелі наче гадюка, щоб бавилися ньою. Він називав її турецькою. Тепер таких динь я ніде й не бачив; правда насіння дістав він десь із далека.

Вечером, вже повечерявши, дід пійшов з рискалем скопати нову грядку під пізні гарбузи. Як переходив попри те зачароване місце, не витерпів, щоб не проворкотіти крізь губи: „прокляте місце!" Вийшов на середину, де позавчора не йшов танець і вдарив з пересердя рискалем. Коли зирк — вколо нього знов тесаме поле: з одного боку сторчить голубник, а з другого гумно: „Ну, гаразд, що догадався взяти з собою рискаль. Он і стежка! Он і могилка стоїть! Он і гиляка покладена! Он-он і свічка горить. Коб тільки не помилитися!"

По тихенько побіг він, піднявши рискаль в гору, немов хотів пошанувати ним кабана, що внадився на баштан і пристанув перед могилкою. Свічка погасла; на могилі лежав камінь зарослий травою. „Сей камінь треба підняти!" подумав дід і почав обкопувати його з усіх боків. Велика, проклята камінюка! Та ось вперся кріпко ногами в землю, зіпхнув його з могили. „Гу!" залунало долиною. „Туди тобі й дорога! теперки піде діло швидше".

Тут дід став, добув табакерку, насипав на кулак табаки й вже хотів піднести до носа, як нараз над його головою „а чхи!" пчихнуло щось так, що аж дерева захиталися й дідови заприскало ціле лице. „Хоч би відвернувся на бік, як хочеш пчихати!" промовив дід, протираючи очи. Оглянувся — нема нікого. „Ні, не любить, видко чорт табаки! — говорить дальше, ховаючи табакерку в пазуху й беручися за рискаль. Дурень же він, а такої табаки ані дідови, ані батькови не довелося нюхати!" Почав копати — земля мягка, рискаль так і лізе. Ось щось задзвеніло. Викинувши землю, побачив котел.

„А, голубчику, ось де ти!" скрикнув дід, підсуваючи під нього рискаль.

„А, голубчику, ось де ти!" запищав птичий дзюб, дзюбнувши котел.

Дід поступився й випустив рискаль.

„А, голубчику, ось де ти!" — замекала бараняча голова з верху дерева.

„А, голубчику, ось де ти!" — заревів медвідь, висунувши зза дерева морду. Дріжаки проняли діда.

„Та тут страшно й слово сказати" — пробурмотів він до себе.

„Тут страшно й слова сказати!" — писнув птичий дзюб.

„Страшно й слово сказати!" — замекала бараняча голова.

„Слово сказати!" — ревнув медвідь.

„Гм!" сказав дід і сам налякався.

„Гм!" пропищав дзюб.

„Гм!" замекав баран.

„Гм!" заревів медвідь.

Із страхом обернувся дід: Боже мій, яка ніч! ні зірок ні місяця! кругом проваллє! Під ногами бездонна друча; над головою нависла гора, і ось-ось здається, так і хоче обірватися на нього! І здаєсь дідови, що зза неї виглядає якась мордяка: у, у! ніс як ковальський міх; ніздрі — хоч коновку води влій в кожде! Губи, бігме, як дві колоди! Червоні очи викотилися до гори, і ще й язик висунула та дражниться. „Чорт з тобою!" сказав дід, кинувши котел. „На тобі й твій скарб! Яка мерзена пика!" І вже пустився втікати, та оглянувся й пристанув, увидівши, що все було по давному.

„Се лиш лякає нечиста сила!"

Забрався знов до кітла — ні, тяжкий! Що робити? Не лишити-ж тутечки! Ось зібравши всі сили, хопився за нього руками: „Ну, враз, враз! ще, ще!" й витяг. „Ух! тепер понюхати табаки!"

Добув табакерку. Та заки насипав, оглянувся добре, чи нема кого. Либонь нема; та ось здається йому, що пень дерева сапить і надувається, показуються уха, наливаються червоні очи, ніздрі роздулися, ніс поморщився, і ось так і збирається пчихнути. „Ні, не понюхаю табаки!" подумав дід, сховавши табакерку: „знов заплює сатана очи!" Вхопив чим скорше котел і нуж втікати, що духу; тільки чує, що з заду щось так і чеше пруттем по ногах... „Ай, ай, ай!" покрикував тільки дід біжучи що сили. І як добіг до попового города, тоді тільки прийшов трохи до себе.

„Куди се дівся дід?" думали ми, ждучи три години. Мати вже давно вернули з хутора й принесли горнець горячих галушок. Нема, тай нема діда! Взалися знов самі до вечері. По вечери вимили мамуня горнець й шукали очима, деб то виляти помиї, тому, що довкола були самі грядки. Аж дивиться йде напроти неї куфа. На небі було таки темненько. Мабуть хто небудь із хлопців, пустуючи, сховався з заду й котить її. „Ось, сюди саме й вилити помиї!" сказала й вилила горячі помиї. „Ай!" закричало басом. Зирк — дід! Ну, хто його знає! Бігме, думали, що бочка лізе! Признаюся, хоча воно трохи й гріх, а справді, смішно виглядало, як сива дідова голова була в помиях та обвішана лушпиною з кавунів та динь.

„Бач, чортова баба!" сказав дід, обтираючи голову полою, „як опарила! немов свиню перед Різдвом! Ну, хлопці, буде вам тепер на бублики! Будете, собачі діти, ходити в золотих жупанах! А гляньте лиш, гляньте сюди, що я вам приніс!" сказав дід і відкрив котел.

Щож би, ви думали, було там таке? Ну, може, подумавши гаразд: а? золото? Отто то, що не золото: сьміттє, паскудство... стидно й казати, що таке. Сплюнув дід, кинув котел і руки обмив від того.

І з тої пори закляв дід і нас вірити колинебудь чортови. „І не думайте, говорив він нам частенько: „все, що ні скаже ворог Господа Христа все збреше сучий син! В него правди й за крейцар нема!" І бувало, як лиш почує старий, що в якімось місци неспокійно: „Ану, діти, хрестити!" закричить до нас: „так його, так його! гарненько!" і почне ставити хрести. А те прокляте місце, де не йшов танець, загородив плотом, велів кидати все, що непотрібне, весь бурян і сміттє, що нагромадив з баштана.

Так ось як морочить нечиста сила чоловіка! Я знаю гаразд сю землю: потім наймали її в батька під баштан сусідні козаки. Земля славна, й урожай все був аж диво. Та на зачарованім місци ніколи не було нічого доброго. Засіють, як слід, а зійде таке, що й не розбереш: кавун — не кавун, гарбуз — не гарбуз, огірок — не огірок... чорт знає що таке.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць червень 1921-р.

ПРИХІД:

Від.	Вплата	Від.	Вплата
1.	355.75	142.	102.93
2.	108.32	143.	44.42
3.	50.39	144.	47.49
4.	67.88	145.	36.72
6.	37.25	146.	53.19
6.	23.60	147.	140.98
7.	145.43	148.	10.04
8.	23.65	149.	41.39
9.	85.21	150.	9.05
10	170.41	151.	34.49
11.	4.44	152.	18.44
12.	109.83	153.	17.01
13.	42.37	154.	46.95
14.	35.42	155.	190.72
15.	26.81	156.	31.15
16.	32.68	157.	61.25
17.	30.54	158.	7.85
18.	115.50	159.	31.72
19.	9.19	160.	75.30
20.	97.24	161.	41.07
21.	19.79	162.	29.64
22.	49.17	163.	32.96
23.	19.61	164.	35.23
24.	77.59	165.	141.17
25.	24.34	166.	30.47
26.	19.08	167.	15.82
27.	58.19	168.	101.19
28.	117.00	169.	22.70
29.	107.76	170.	147.28
30.	34.26	171.	39.00
31.	9.01	172.	44.28
32.	25.43	173.	27.96
33.	25.08	174.	50.98
34.	69.87	175.	73.78
35.	24.19	176.	24.65
36.	31.46	177.	10.52
37.	19.40	178.	16.27
38.	209.34	179.	162.06
39.	56.51	181.	75.09
40.	14.61	182.	45.52
41.	56.25	183.	19.54
42.	76.07	184.	8.84
43.	16.11	185.	29.44
44.	62.87	186.	70.87
45.	93.33	187.	35.33
46.	26.38	188.	9.84
47.	15.62	189.	9.33
48.	79.71	190.	11.45
49.	7.35	191.	40.90
50.	26.65	192.	20.07
51.	48.92	193.	122.15
52.	19.86	194.	6.90
53.	37.37	195.	33.11
54.	15.64	196.	35.38
55.	46.91	197.	28.65
56.	53.27	198.	34.36
57.	62.64	199.	20.94
58.	31.00	200.	58.35
59.	44.86	201.	21.00
60.	8.30	202.	18.81
61.	75.68	203.	48.05
62.	68.74	205.	13.90
63.	229.01	206.	141.06
64.	39.53	207.	25.14
65.	139.20	208.	22.70
66.	60.66	209.	116.16
67.	60.83	210.	38.96
68.	18.41	211.	60.27
69.	86.97	212.	11.56
70.	215.32	213.	185.96
71.	16.65	214.	46.53
72.	29.92	215.	38.68
73.	24.03	216.	24.66
75.	46.69	217.	173.18
76.	167.05	218.	156.27
77.	47.84	219.	34.05
78.	135.87	220.	84.87
79.	9.47	221.	203.71
80.	27.00	222.	13.00
81.	117.25	223.	102.61
82.	26.95	224.	14.55
83.	65.43	225.	18.71
84.	17.40	226.	19.77
85.	99.48	227.	35.06
87.	67.70	228.	40.07
88.	12.75	229.	155.75
89.	13.95	230.	117.59
90.	63.15	231.	61.67
91.	145.04	232.	16.57
92.	14.02	233.	47.22
93.	16.00	234.	118.26
94.	40.00	235.	63.46
95.	42.21	236.	26.78
96.	141.81	237.	113.50
97.	35.87	239.	144.72
98.	110.33	240.	8.57
99.	118.09	241.	57.95
100.	40.11	242.	24.55
101.	44.71	243.	54.49
102.	218.46	244.	23.61
103.	50.49	245.	87.87
104.	148.75	246.	17.89
105.	75.61	247.	163.25
106.	143.41	248.	46.18
107.	51.45	249.	29.10
108.	57.58	250.	16.37
109.	101.86	251.	49.40
110.	26.91	254.	93.31
111.	19.65	255.	59.01
112.	135.97	256.	13.14
113.	62.94	258.	29.73
114.	50.65	259.	113.95
115.	19.71	262.	15.90
116.	9.82	263.	17.29
117.	74.65	270.	133.25
118.	68.69	273.	33.68
119.	28.20	274.	92.89
120.	94.21	276.	219.16
121.	55.69	277.	25.69
122.	12.50	278.	43.68
123.	35.00	282.	72.44
124.	47.53	283.	70.00
125.	18.07	286.	40.17
126.	17.43	288.	63.97
127.	69.90	290.	24.62
128.	31.04	291.	24.93
129.	14.73	292.	81.29
130.	152.28	295.	89.47
131.	36.64	296.	88.96
132.	107.02	300.	238.23
133.	140.23	301.	94.06
134.	23.47	303.	10.87
135.	127.83	308.	84.10
136.	106.49	314.	9.49
137.	63.60	315.	8.06
138.	24.51	316.	125.49
139.	25.59	317.	42.76
140.	44.28	318.	31.34
141.	16.98	320.	34.34

Від.	Вплата	Від.	Вплата
321.	52.43	364.	54.02
323.	49.37	365.	49.43
324.	47.70	367.	53.58
326.	84.09	369.	69.70
330.	83.65	370.	95.76
332.	30.40	371.	48.20
336.	88.83	373.	35.45
338.	201.30	380.	28.16
339.	56.41	381.	14.88
341.	58.08	384.	96.05
342.	65.54	385.	68.57
344.	15.90	388.	83.08
347.	25.27	391.	22.46
350.	48.62	392.	7.95
351.	19.18	393.	30.08
354.	42.13	396.	58.10
355.	33.84	400.	33.65
357.	20.70	401.	26.23
363.	57.00	402.	14.93

Процент від морґечів	423.50
Процент від бондів	647.50
Сирітські части по бл. п.:	
Н. Міґаль, в. 63	400.00
О. Вонсович, в. 211	200.00
В. Стрильчук, в. 131	250.00
Звернена позичка Свободи	500.00
На сплату стипендії М. Дурдела	5.00
Разом	21.193.93

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Харитон Клим, в. 288	1.000.00
Марія Динко, в. 63	1.000.00
Никола Міґаль, в. 63	400.00
Василь Кантор, в. 11	1000.00
Олекса Вонсович, в. 211	500.00
Дмитро Пелех, в. 213	300.00
Вол. Стрильчук, в 131	500.00
Семен Данилів, в. 225	300.00
Кирило Сеньчук, в. 301	500.00
Ст. Кобильник, в. 239	500.00
Ілько Бочар, в. 384	500.00

Запомоги з фонду запомогового:

Андр. Ґабор, в. 2	50.00
Василь Романюк, в. 196	50.00
Феліkс Мачуба, в. 215	50.00
Мих. Воловчак, в. 217	75.00
Семен Калитин, в. 296	50.00
Мих. Сампара, в. 370	50.00
Іван Хома, в. 384	50.00
Теодор Русиняк, в. 4	100.00
Еміль Житкевич, в. 250	25.00
Данило Петрик, в. 259	75.00
Стефан Чомко, в. 391	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Григ. Фецич, в. 17	500.00
Олекса Вонсович, в. 211	200.00
Стефан Цапик, в. 244	109.00
Гавриїл Дзядик, в. 23	55.55

Розходи адміністраційні:

Видатки дієта і подорож контр. комісії	188.24
Лайсенси і податок стейтів О., В. Ва., Н. Й.	40.00
Податок реальности і вода	157.87
„Свобода" за орґан	2.850.60
Платня гол. уряду	445.00
Печатки і книги для від.	141.50
Канцелярійні видатки	68.52
Направа і чищеннє інветаря	32.27
Разом	11.913.55

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем місяця мая	188.555.91
Прихід за червень	21.193.93
Разом	209.749.84
Розхід за червень	11.913.55
Готівка з кінцем місяця червня остає	197.836.29

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	197.836.29
Морґечі	53.470.00
Бонди	336.812.50
Реальність	19.500.00
Друкарня	29.000.00
Разом	636.618.79

Стан довжний:

Фонд посмертний	345.128.43
„ резервовий	150.892.72
„ адміністр.	26.589.80
„ запомоговий	8.159.34
„ народний	258.41
„ конвенційний	1.435.72
„ сирітський	104.154.37
Разом	636.618.79

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ВІДДІЛ ОХОРОНИ ЗДОРОВЛЯ.

Док. мед. МУСІЙ КАДЕЦЬ.

ЗАПІР.

(Докінчення).

Знаючи вже з попередньої статті про причини запорів, не трудно догадуватись, як від них вибавитись. Знаючи, що запір найбільш є результат недобрих навичок у людий, перше, що треба робити, се не піддаватись недобрим навичкам; а друге, коли чоловік вже призвичаївся до сего, всіми силами старатись відзвичаюватись. Се можливо і не трудно.

Як тільки родилась дітина, вже треба мати на увазі, що її здоровле тепер і в будучім залежить від реґулярности. Тому дітину треба реґулярно кормити. Треба слідити за відходом, чи досить часто воно відходить, та як воно виглядає. Чи дітина спокійна при відході, чи ні; а як ні, то де причина. Коли дітина підростає, треба вчити її щодня реґулярно вичищати жолудок, чи воно у сім відчуває потребу чи ні, бо мусить. Потім воно звикне і щоранку чи що вечера само проситиметься. Дуже важне кормити дітий правильно. Давати їм те, що дітям їсти можна, а не те, що хотять, чи добрі люди, приятелі, гості, сусіди та інші часто дають. Ніхто крім матері чи доглядачки не може кормити дітий. Х то з тим не рахується, той не добро, а страшне зло робить дітині, хоч того не хоче. Варто памятати, що чоловік жиє не для того, щоб їсти, але їсть для того, щоб жити, і тому, примусити когось до чогось лишнього є зле, особливо з дітьми, котрі самі нічого не розуміють та без сего раді би дістати „щось добре", чого їм не можна.

Богато щодо дієти дітий тут писати не буду, бо по короткім часі за се буде у спеціяльній статті, як годувати дітий. Скажу лише тепер, що дітям не дається такусаму дієту, як дорослим. Дітям треба давати більше молока, овочів, ріжні каші. Мяса дуже мало і рідко. Кормити треба 4 рази у день. „Овтміл" (вівсянка) дуже добра їда для дійтий; слід приучити до порції щорана. Добре також давати дітям на сніданнє орендж (помаранчі), або варені сливки. По вечері знов добре — сливки з фіґами, варені. Ніколи не давайте дітям кави, лише молоко, чи молоко з водою. Чаю, какао, чоколяду — дуже рідко, бо то не є потрібне. Кейксів та солодких булочок або тісточок давайте дуже рідко, або ніколи. Привчіть дітий до хліба: чорного і білого; з кожною їдою нехай їсть хліб. Діти, як дорослі, мають уживати досить плинів — води, молока, квасного молока, маслянки. Свіжий воздух і рух ще навіть більшої важности. Не держіть дітий у хаті коло себе. Нехай бавляться на дворі, де воздуху свіжого вдихають та мускули розвивати-муть. Як се зробите, Ваші діти виростуть не лише здоровими тілом, але й духом. Не лише запорів не знати-муть вони, але й богато інших недуг, бо Ви свого часу дбалися за инх. Не треба їм буде, як Вам тепер, завсіди шукати „щось добре на прочищенне", од одної „петент медисін" до другої, та завсіди давати тяжкою працею зароблений гріш на „фек-медисін" і фейк-лікарів, котрі своїми оголошеннями заповняють усі ґазети в Америці.

Щодо дорослих, що вже належать до великої армії страждущих від запорів, насамперед хочу сказати, що Ви можете збутися сеї прикрости, але не без старання і терпіння з Вашої сторони. Як гадали, що нині найдете у моїй статті той „бальзам визволення", котрий відразу Вас вилічить від запору, Ви помилились. Ще нема такого лікаря й такої медицини, аби без Вас самих се чудо зробив. Лише Ви самі, не лікар чи медицина, себе можете вилічити. Як смішне! Але ще не смійтесь; почекайте хвилю та подумайте, а побачите, що я маю рацію. Лікар Вам може сказати, що робити, щоб вилічитись. Решта залежить від Вас. Будете виконувати усе поволі і терпеливо день за днем, тиждень за тижнем, місяць за місяцем, і Ви будете здорові.

Зчніть з того, щоб поправити свої навички.

Відзвичайтесь від запорів, я-б сказав замісць — вилічіться від запорів. Призвичайтесь до реґулярности. Також, як не підете на роботу, не підете з дому не одягнувшись, не помившись та не причесавши себе раніш, ніколи не забувайте і на жолудок. Чи хочеться, чи не хочеться, щорана, після сніданя, ідіть до клозету вичиститись. Слідуючого дня рано знов ідіть. І так, по кількох днях побачите результати. Памятайте лише, що сила волі усе зробить. Жадних ліків „на прочищенне" не беріть, чи воно з „лабораторії святого отця Михайла", чи яка „гербата чудова", чи „вино лічниче" — всі ті медицини дійсно „на прочищенне", але кишень Ваших лише. З початку то й жолудкови поможе, потім вже кишеням Вашим лише.

Тепер, щодо поживи. Щоб не повторювати, скажу лише: Їжте досить, щоб себе почувати ситим, не більш. Не перегружуйте жолудка, бо то не є бездонна путня. Таж не загадаєте помістити у квартовій фляшці більш як кварту! Тесаме памятайте щодо жолудка. Не треба Вам знати розміру Ваших жолудків та всього того, що уживаєте, щоб не перегружатись. Розумний та обережний чоловік і так знає, коли сит. Не тоді чоловік ситий, коли вже під серце підпирає; дихати не легко; та вставати тяжко. Та й не дуже він задоволений тоді. Треба думати раніш, тоді то сего не доїсть. Я повисше сказав, що у квартову фляшку навіть не загадаєте помістить більш, бо не поміститься, тому що фляшка не розтягується. З жолудком інакше. Жолудок, як і усе в чоловіці, елястичний й тому спосібний до розтягання. Коли чоловік їсть чи пє більш як йому можна й потрібно, жолудок потрохи розтягується й усе приймає. Томуто люди несвідомі, а богато і з свідомих, але вірующих, що життє чоловіка в їді, жолудки свої переповняють, перегружують, бо жолудки приймають богато поживи. По якімось часі вони приходять до іншого переконання, але запізно.

Ліпше їсти кілька разів у день та по трохи, ніж переповнятись. То усе щодо скількости. Щодо якости, то й на се не меньш треба звертати уваги. Завсіди уживати добру, свіжу їду. Купіть меньш і платіть дорозше, бо не скількість а якість має значіннє. Вживайте меньш мяса а більш овочів і ярини. Пийте досить води, молока, квасного молока, маслянки і т. д. 6 до 8 склянок щоденно. Рано, як встали, випийте склянку води, звичайної чи теплої, на порожний жолудок. Потім беріть орендж або варені сливки. Потім порцію „овт міл", добре розвареного, з молоком чи маслом. Решта — хліб, молоко, або чай не сильний. Часами пару (2) яєць. По сніданню — до клозету. Обід мішаний, дуже мало мяса, більш овочів. Рибу свіжу вживайте часто. По обіді печене яблоко. Пару склянок води чи молока з обідом. Вечера без мяса. Каша, овочі. По вечері яблоко, чи варені сливки з фіґами. Склянку чи дві молока, маслянки, або квасного молока. Між сніданнем та обідом, обідом та вечерою, добре уживати яблоко, орендж, чи інші фрукти. Пару склянок води. Ось як, приблизно, треба жити, щоб не страждати від запорів. То лише вказатель, не „закон", по котрому треба жити без жадних змін. Кожен чоловік має собі виробити свій власний плян, згідно з тим, що я тут пишу та ніколи не забути реґулярности у всім.

Зовсім не уживайте: каси, алькогольних напитків, нічого острого, солоного; консервів, кейксів, кендів. Не вживайте нічого смаженого.

За 2 до 3 години до того, як ідете спати, нічого крім яблока або помаранчі не вживайте. Пити можна.

Бувайте на свіжім воздусі як можна більш. Робіть прогульки пару разів у день, особливо перед тим, як ідете спати. Купайтесь часто, не меньш як раз на тиждень. Літом частійше. Не нервуйтесь і старайтесь бути спокійним. Не шукайте в себе ріжнях недуг; замісць сего оберігайтесь від них.

Від часу до часу порадьтесь доброго лікаря особисто а не листовно, й одного лише, та слухайтесь його. Робіть так, як він Вам скаже й не жадайте усього відразу. Не забувайте, що причиною запорів також бувають часами ріжні недуги, обструкція в кишках та животі, ріжні запалення, особливо в женщин, малокровність, недуги жолудка і т. д. Ось чому потрібна порада лікаря та доброго оглянення ним; щоб бути певним, що не від якоїсь недуги запір але від нереґулярности та недобрих звичок. Якби се було від якоїсь недуги, лікар також Вам скаже та порадить, що далі робити.

Не пишу за жадні медицини, які брати, бо загальної для усіх медицини не може бути. Кожному дається те, що йому потрібне на той час та у звісній скількости. Медицина, особливо з початку лічення, у богатьох людий потрібна, але за чомиа для усіх сего давати не можна. Місцевий лікар, по оглянянню Вас, дасть Вам відповідну медицину на час, щоб допомогти лише, а не викурувати, бо таких медицин нема. Ви самі собі медицина.

ЗАМІТКА.

Як би хто хотів звернутися з якими запитами в справі лікарської охорони здоровля, нехай пише на адресу:

Dr. M. M. KADETZ,
38 West 120th St., New York City.

Відповідь може бути у „Свободі", а хто хоче особистої відповіді, нехай долучить заадресовану коверту з 2-центовою маркою.

Всі відповіди будуть у „Свободі". Особистої відповіди можна на такі лише запити, котрих друкувати не можна, як буде долучена заадресована коверта з маркою.

Хтоби знав, де находиться **ВАСИЛЬ ПРОКОПОВИЧ ПЕРЕЙМА** з Раківкута, пов. Гусятин, Гал., зволить Редакції „Свободи" донести, або Т. Переймові, Ропиця Руська ad Gorlice, Галичина. Василю, відозвися і поможи, бо я тепер у великій нужді. — Твій брат Тимко. 55-56

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

СОН СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТА.

Спить ес-дек і бачить сон:
Ніби марксівський закон,
На цілому світі всилі;
Капітал лежить в могилі;
На могилі-ж, на хресті,
Лиш стоять слова прості:
„Капітал. Прожив немало,
Робітництво поховало;
А хрест, на спогад, неборації
Вкопали тут з наказу Праці".
Він далі йде: життє чудове,
Життє моральне та здорове,
Життє як в казці, наче сон;
Бо Праця в нім дає закон;
Все розподілено на рати:
Коли робить, а коли спати,
Коли вставати та молитись,
Як і коли, Маркс може снитись.
Замісць монет—картки робочі.
Коли обідати хтось хоче;
Для нього приписи загальні:
На картку знайдеш все в їдальні.
На добу праці дві години,
Вистави й співанки, що днини;
На зелізницях лиш експреси;
Є воля слова, зборів, преси;
Нема пануючої віри;
Всі люди лагідні та щирі;
Нема партійних суперечок;
Нема вовків, нема овечок,
Бо всі на світі (треба знати) —
Лиш соціяльні демократи.
Ні хліборобів, ні ен-ерів;
Рік тому чули про ес-ерів,
І вже давненько позабули.
Що С. С. П. й ес-еси були;
Щодо ес-ефів, (як заразу),
Буржуїв знищили відразу.
Тепер не буде небезпеки
Бо всі свої, бо всі ес-деки"...
Сон зник. Ек-дек лише зітхає:
Н. Р. землею наділяє;
С. Ф. з С. С-ом, в ролі Влади;
„Технічні" С. С. П. посади,
Разом з С-Рами займають,
Бо: „від політики втікають".
Сон зник... бувають сни хороші.
Він голос чує: „Гроші, Гроші!"
Старе життє, старе... без зміни,
Бо голос сей... його дружини.
Притих, мовчить, лише зітхає;
Бо гроший ні шага, не має...

(З варшавської „Укр. Трибуни").

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщення, за більше разів двесь відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

Адвокат др. Михайло Західний, веде адвокатську канцелярію в Золочеві, в домі адвоката д-ра Теодора Ваня, про що повідомляє свою рідню в Америці а именно брата Теодора Західного, Гринька і Анну Бугаїв, Стефана і Анну Касіїв і просить о їх адреси: BASIL SHANAYDA, 7 Hansin Ave., Butler, Pa. 54-56

Йосиф (Войтко) і Марія Ґураль з Ґаїв за Рудою пошукують свого сина, **ЮСЬКА ҐУРАЛЯ**, котрий виїхав з Галичини до Америки 1912 року і не дає о собі жадної відомости. Коли він ще жиє, то нехай дасть ся чути. Родичі вже в літах, отець літ 83 а мати 72 літ, не можемо для себе нічого заробити. В молодших літах занимався боднаркою а тепер вже не здужає і не бачить. Свого нічого не маєм, ні хати ані куска поля ані лашка на собі, а дорожнеча така, що годі до чого приступити. Хтоби знав про Юська Ґураля, або він сам, нехай зголоситься на адресу: JOSYF RUDAKEWICZ, Haji za Ruda, Poczta Zalisci, pow. Zboriw, Galicia. 155

Пошукую свого брата **ПАВЛА БЛАГОГО**, з села Дрищів, пов. Рогатин. Свого часу служив при австрійській а відтак українській армії. Хтоби про него знав або він сам зволить ласкаво зголоситись до: ДЕМЯН БЛАГИЙ, 44 Milton St., Amsterdam, N. Y., America. 55-56

Пошукую **ЖЕНЩИНИ**, котра хотілаб занятися домом і доглядом троє дітий в родині, де мати зійшла з ума і узнана невилічимою остає в домі зумашедших. Батько дітий змушений працювати цілий день, мусить найти якусь поміч. Голоситись на адресу: JOE COOCOA, Houtzdale, Clfd Co., Pa. 55-56

ГРИЦЬ ФЕДОРЧУК, з Лисишник, пов. Заліщики, Галичина, зволить зголоситися до нашого бюра, по лист від брата Ілії Федорчука, емеротованого учителя в Снятині. AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, 4934 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. 55-56

ЕМІЛІЯ ПАВЧУК, родом з Валяви, при буковинській границі, зволить ласкаво у важній справі родинній зголоситись листовно на понизшу адресу. Е. Павчук перебувала в місті Ню Йорку, а хтоб про ню тут знав нехай ласкаво повідомить на адресу: KAROLINA STEC, 216 Washington St., Jersey City, N. J., або телефонічно: Montgomery 2213. 55-56

ФАРМИ!

ФАРМА 280 акрів, 150 управної землі, решта пасовиско і ліс; річка перепливає фарму; одна миля до зелізниці; два доми, кузня, стодола, 26 штук худоби, 3 коні, 6 свиней, 40 кур і всякі знаряди рільничі. Фарма відповідна для двох родин. Дуже дешево. Ціна $9000, вплата $3000; на 12-літну виплату. Моя адреса: LEON KERNILUK, Box 82, Martinsburg, N. Y. 55-57

ФАРМИ! РОДИМЦІ! ФАРМИ!

Знаете, що в Америці роботи нема і скоро не буде, тож нечекайте аж вам ся гроші минуть. Ульокуйте їх на добрій землі, котра вам все дасть добре отриманнє, земля це сталий маєток і найбезпечнійший, отже не купуйте фарми в горах, де лише родиться папороть, терне, каміння і троха вівса, а купуйте фарми в околиці фабричного міста Oneida, N. Y. Тут родиться всьо: пшениця, сіно (люцерна), котре косять три рази до року, також є тут красні сади. Коло нас є найбільше українських фармерів. Фарму можете купити з цілим інвентарем і засівом. Голоситись до:

А. ФИЛИПЧАК,
Durhamville, Oneida, N. Y.
Telefon 38-F 41 35пcc56

ФАРМИ В ПОЛУДНЕВІМ НЮ ЙОРКУ!

93 акрів фарма, в тім ліса і пасовиска 33 акрів, а решта під управу, 6 коров, 2 коні і машини, добрі будинки, 5 миль від Endicott. Ціна $5800, вплати $2000.

94 акрів фарма, обсіяна, добрі будинки, 8 коров, 2 коні і машини. Ціна за всьо $4800, вплати $2000, 5 миль від Endicott. 43-57

Маю фарми від $2000 і дорозші, за вплатою $1000 і менше. Прошу писати до мене а набудете фарму тано і добру.

WALTER FIEDOROWICZ,
111 Filmore Ave., Endicott, N. Y.

ФАРМИ! Дорогі Родимці! Хтоби хотів набути добру господарку з цілим інвентаром і засівом, нехай зголоситься на понизшу адресу. Тут в околици Ром і Лій Сентер можна набути добру і дешеву господарку за дуже низьку ціну і на легкі сплати. Тепер найліпший час оглянути яка земля і як родиться все на поли. Я тут фармером, то знаю добре цілу околицю. Отож прошу голоситись особисто або листовно, а я поможу кождому о скілько се буде можливе. ВАСИЛЬ СВЕРДАН, Lee Center, N.Y. 54-56

ФАРМА НА ПРОДАЖ

173 акрів урожайної землі, 120 орного поля, ціла оперезана плотом, 40 акрів жита і пшениці, 60 акрів вівса а решта кукуруза і картофлі, сіно; гарний грубий ліс і добре пасовиско, річка перепливає через фарму; попри фарму будується дорога зелізнича, на сій фармі є копальня торфу на 35 акрів, один акер торфу заплатить три рази тільки що управний. Торф можна продати добре, бо в околиці нема вугля. На фармі є будинки, дім на 9 кімнат, газове світло в хаті і стайні, стайня мурована 95x40 стіп, воду дістає вітраком до стайні і будинків. Є також машини, трактор і плуги, жнивярка і всякі другі рільничі машини потрібні на фармі. В хаті новий форнес до огрівання і 7 коров голстайнських, 3 телята, 2 молоді коні, 30 свиний, кури і індики. Сю фарму може купити дві або три родини до спілки, бо вона є обширна як фільварок. При головній дорозі, 2 і пів милі від фабричного міста. На сій фармі можна ховати до 40 коров. Продає по причині самотности. Коли хто купить в місяци липни, то я віддам за половину ціни, бо жнива надходять а я сам один не дам раду обробити всего. Ціна за всьо $11.000, вплати $6.500, решта насплати по $100 річно і 5 процент. А коли хто хотівби приступити зі мною до спілки, то прошу зголоситися: T. POREMBA, R. F. D. 46, Rome, N. Y. 55-56